

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Міжнародні стратегії економічного розвитку»

Освітньо-професійна програма:	Міжнародні економічні відносини
Спеціальність:	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань:	29 Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет	Економічний
Мова навчання	Українська
Розробник:	Лошенко В. Є., доцент кафедри міжнародної економіки, к. е. н.
Профайл викладача (-ів)	https://interes.info/persons/loshenyuk-viktor-yevgenijoych/
Контактний тел.	+ 380 50-5551699
E-mail:	v.losheniuk@chnu.edu.ua
Консультації	Онлайн-консультації: понеділок з 15.00 до 16.00 Очні консультації: вівторок з 13.00 до 14.00 корпус 14, ауд. 43

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни). Процес економічного розвитку є досить складним і здійснюється під впливом цілого ряду факторів. Досвід свідчить, що ідея історичного розвитку, прогресу, соціальної еволюції знаходить своє практичне застосування не в окремо взятій соціально-економічній системі, а як загальна спрямованість, вектор руху світової цивілізації. Це свідчить про те, що не всі країни світу перебувають в стані економічного розвитку. Україна, знаходиться в трансформаційному, перехідному періоді, коли відбувається перебудова застарілих суспільно-економічних форм і створюються основи сучасних постіндустріальних структур 21 століття. В таких умовах, надзвичайно важлива концентрація зусиль і ресурсів, визначення пріоритетів економічної політики в напрямку, який забезпечить довгострокове і стабільне економічне просування в умовах загострення конкуренції, яка посилюється сучасною глобалізацією світових господарських процесів. Визначення власної моделі економічного розвитку – важлива й необхідна справа уряду і політичних сил країни. При її вирішенні необхідно враховувати сучасний стан економіки країни, її ресурсний потенціал, особливості соціально-політичних відносин, ступінь участі країни в суспільно-політичному поділі праці. Для цього необхідно визначити мету, якої має досягти держава в соціально-економічному розвитку.

Дисципліна «Міжнародні стратегії економічного розвитку» викладається в межах освітньо-професійної підготовки студентів освітнього ступеня «магістр» і містить такі основні питання, як вивчення середовища формування економічних стратегій розвитку, особливості національних економічних стратегій країн-лідерів, стратегії розвитку перехідних економік, міжнародні інтеграційні стратегії, глобалізація і стратегії економічного розвитку тощо.

2. Мета навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» є систематизація набутих та одержання нових знань щодо розуміння побудови міжнародних стратегій економічного розвитку.

Завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» є визначення середовища формування сучасних стратегій економічного розвитку і його ключових компонентів, виявлення особливостей розробки і реалізації національних і інтеграційних стратегій економічного розвитку, розгляд спектру апробованих в світовій практиці і нових найбільш перспективних макроекономічних політик, виявлення сутності, умов, проблем і перспектив глобалізації економіки, її впливу на національні стратегії економічного розвитку.

Вивчення дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» забезпечує формування у студентів економічного мислення та свідомості.

3. Пререквізити. Навчальна дисципліна вивчається на основі базової підготовки першого рівня вищої освіти «бакалавр». За структурно-логічною схемою дисципліна «Міжнародні стратегії економічного розвитку» вивчається після таких дисциплін, як: «Глобальна економіка», «Стратегічний менеджмент», «Міжнародний менеджмент», «Управління міжнародною конкурентоспроможністю».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини») вивчення дисципліни сприяє формуванню:

Компетентностей:

СК 2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

СК 3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини

СК 7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

Програмних результатів навчання:

ПРН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

ПРН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

ПРН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку. Пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

ПРН 11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	у тому числі					
	л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Стратегії економічного розвитку в системі міжнародних економічних відносин					
Тема 1. Зміст поняття «стратегія економічного розвитку»	10	1	1			8
Тема 2. Середовище формування стратегій розвитку	10	1	1			8
Тема 3. Глобалізація і стратегії розвитку	10	1	1			8
Тема 4. Варіативність економічних політик	13	2	2			9
Тема 5. Міжнародна координація економічних політик	13	2	2			9
Разом за ЗМ1	56	7	7			42
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Особливості національних та інтеграційних стратегій					
Тема 6. Економічні стратегії розвинутих країн	12	1	1			10
Тема 7. Проблеми формування стратегій розвитку країн транзитивної економіки	12	1	1			10
Тема 8. Специфіка економічних стратегій країн, що розвиваються	14	2	2			10
Тема 9. Стратегії макрорегіональних інтеграційних об'єднань	12	1	1			10
Тема 10. Проблеми, принципи й напрями формування стратегій економічного розвитку України	14	2	2			10
Разом за ЗМ 2	64	7	7			50
Усього годин	120	14	14	-	-	92

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст поняття «стратегія економічного розвитку»	8
2	Середовище формування стратегій розвитку	8
3	Глобалізація і стратегії розвитку	8
4	Варіативність економічних політик	9
5	Міжнародна координація економічних політик	9
6	Економічні стратегії розвинутих країн	10

7	Проблеми формування стратегій розвитку країн транзитивної економіки	10
8	Специфіка економічних стратегій країн, що розвиваються	10
9	Стратегії макрорегіональних інтеграційних об'єднань	10
10	Проблеми, принципи й напрями формування стратегій економічного розвитку України	10

Самостійна робота студентів в рамках дисципліни «Міжнародні стратегії економічного розвитку» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовка до семінарських занять, обговорення кейсових завдань, розгляд виконання дослідницького завдання (в індивідуальному та командному форматі) по кожному змістовному модулю. Зміст завдань полягає у необхідності підготовки мультимедійних презентацій; відповідей на питання, що виносяться на самостійне опрацювання; автоматизовані тести для самоконтролю; чат, форум, опитування аудіо-, відео- або тестові повідомлення з коментарем завдання. Загалом результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання

- МН 1 - вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь тощо);
- МН 2 - практичні методи (практичні роботи);
- МН 3 - наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- МН 4 - пояснювально-ілюстративні методи;
- МН 5 - проблемно-пошукові методи;
- МН 6 - кейс-метод;
- МН 7 - інтерактивні методи;
- МН 8 - ситуаційні завдання;
- МН 9 - робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- МН 10 - самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- МН 11 - дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела

інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Методи оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

МО 1 - фронтальне опитування;

МО 2 - індивідуальне опитування;

МО 3 - презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);

МО 4 - презентація результатів виконання командних завдань;

МО 5 - захист бізнес-кейсів, проектів;

МО 6 - ділові ігри;

МО 7 – реферати;

МО 8 – есе.

Критерії оцінювання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку). Максимальна кількість балів складає: за перший і другий модулі – по 30 балів (разом – 60 балів). Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожну тему, виконання завдань для самостійної роботи, підготовки есе – 5 балів, а також 10 балів складає підготовка двох презентацій.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів заліку (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання заліку.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					40	60
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре

задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Жук М. В. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. / М. В. Жук, Т. В. Бауліна. - К. : Вид. Паливода А. В., 2006. -348 с.
2. Задоя А. О. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навчальний посібник / А.О. Задоя (ред.), В.В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, Н.В. Рябцева, Г.М. Пилипенко. - К. : Знання, 2007. —332с. - (Серія «Вища освіта ХХІ століття»).
3. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю.Г. Козак (ред.). - Вид. 2-е, перероб. та допов. - К. : Центр учбової літератури, 2009. - 355с.
4. Макогон Ю. В. Міжнародні стратегії економічного розвитку: підручник /під заг. ред. д.е.н., проф. Ю. В. Макогона; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка [та ін.] / Ю. В. Макогон, Д. Г. Лук'яненко, Ю. М. Пахомов, М. Ю. Пивоносов, А. С. Філіпенко. - Вид. 3-тє, доп. й випр. - К.: Освіта України, 2009. - 420 с.
5. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Ліганенко І.В. – К.: ЦУЛ, 2007. – 349 с.

8.2. Додаткова

1. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 203 с.
2. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. -К.: КНЕУ, 2003. -948 с.
3. Семенов К.А. Международная зкономическая интеграция: Учебное пособие. -М.: Логос, 2001. - 128 с.
4. Філіпенко А.С. Світова економіка: Підручник /А.С. Філіпенко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков та ін.– К.: Либідь, 2000. – 582 с.
5. Філіпченко А.С., Будкін В.С., Гальчинський А.А. та ін. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть. - Київ «Либідь», 2002. - 470 с.

9. Інформаційні ресурси

1. База статистичних даних ЮНКТАД. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://unctadstat.unctad.org/>
2. База даних «Законодавство України». Електронний ресурс: [<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/>].
- 3.Електронний ресурс «Фінансовий портал». Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>
- 4.Закони України (чинне законодавство на 01.09.2023 р.). Режим доступу: [hppt://zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

5. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/> .
6. UNCTADSTAT. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unctadstat.unctad.org/TableViewer/tableView.aspx>.
7. Соціально-економічне становище України за січень 2022 р. Повідомлення Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrstat.gov.ua/>.
8. Статистичний збірник «Україна в цифрах» у 2020 році. - К. : Державна служба статистики України, 2021. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
9. Статистичний збірник «Регіони України» 2020 рік: [у 2-х ч.]. - Державна служба статистики України, 2020. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
10. Стратегія сталого розвитку «Україна -2030». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
11. Угода про асоціацію між Україною та ЄС і його державами-членами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/docs/Agreement/AA_Body_text.pdf.
12. Україна в глобальних рейтингах. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/cdn/graphics/rating/index.html>
13. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/>.